

ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Військового інституту
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

генерал-майор В.В. БАЛАБІН
"22" 14 лютого 2013 р.

ПРОГРАМА
комплексного державного екзамену
курсантів четвертого курсу Військового інституту Київського національного
університету імені Тараса Шевченка

Напрямок підготовки: 6.030204 Міжнародна інформація

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника Військового
інституту Київського національного
університету імені Тараса Шевченка з
навчальної роботи

Розглянута та ухвалена на засіданні
Вченої ради Військового інституту
Київського національного
університету імені Тараса Шевченка

полковник

"18"

В.Л. КИРИК
2013 р.

Протокол № 3 від 21.11 2013 р.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вивчення навчальних дисциплін, які виносяться на комплексний державний екзамен має за мету опанування майбутніми офіцерами теоретичних знань та практичних навичок у інформаційно-аналітичній діяльності в міжнародних відносинах, інформаційно-психологічній боротьбі у війсьній сфері, військовому країнознавстві та міжнародній інформації; забезпечення виконання різноманітних завдань

У результаті вивчення навчальних дисциплін: “Інформаційно-психологічна боротьба у війсьній сфері”, “Історія інформаційно-психологічного протистояння”, “Міжнародна інформація” курсанти повинні

знати:

– види правових відносин в українському законодавстві. Основні сучасні концепції правової держави. Особливості застосування експертних оцінок при дослідженні міжнародних відносин;

– інформаційна парадигма цивілізаційного розвитку: складові, критерії, тенденції;

– основні етапи прикладного статистичного аналізу даних в міжнародних відносинах. Особливості застосування трансформаційних задач при дослідженні міжнародних відносин;

– геополітичне і геостратегічне положення України. Особливості сучасної політичної системи України. Процедури формування репрезентативної вибірки при дослідженні міжнародних подій;

– поняття дипломатичної та консульської служби: основні етапи їх історичного розвитку. Особливості дипломатичної документації;

теоретичні основи та практичні навички інформаційно-психологічної боротьби у війсьній сфері;

– форми, прийоми та способи інформаційно-психологічної боротьби у війсьній сфері;

– правила оформлення бойових, директивних, інформаційно-аналітичних, графічних та довідкових документів та вимоги штабної культури;

– основи пошуку, обробки, аналізу та поширення інформації про життя та політичні події, систему державного та військового управління, воєнно-політичне керівництво, війська, цивільне населення, осіб, що приймають рішення, інформаційні ресурси та системи в зарубіжних країнах;

– порядок підготовки та оформлення документів інформаційно-психологічного впливу.

Уміти:

– аналізувати геополітичне і геостратегічне положення України, визначати особливості сучасної політичної системи України, інших іноземних держав. Здійснювати формування репрезентативної вибірки при дослідженні міжнародних подій;

– застосовувати на практиці вимоги керівних документів щодо підготовки та ведення інформаційно-психологічної боротьби у війсьній сфері;

– вести роботу щодо збору, обробки та аналізу розвідувальної інформації на іноземних мовах із застосуванням комп'ютерних систем;

- оформляти документи згідно вимогами штабної культури та нормативів службового діловодства;
- розробляти інформаційно-аналітичні документи щодо застосування ЗС України з питань ІІСБ;
- розробляти матеріали інформаційно-психологічного впливу на іноземних мовах;
- володіти основами застосування технологій масових комунікацій, основними формами та способами здійснення інформаційно-психологічного впливу із використанням радіотелевізійної та комп'ютерної техніки, засобів усної та друкованої пропаганди;
- володіти методологією оцінки соціальних верств населення, національних меншин, етнічних груп, релігійних конфесій, впливових організацій, політичних партій та рухів;
- користуватися технічними засобами навчання, довідковою літературою;
- організовувати та проводити військово-наукову та виховну роботу.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

1 ЗМІСТ ПРОГРАМИ

начальної дисципліни “ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНА БОРОТЬБА У ВОЄННІЙ СФЕРІ”

Зміст начальної дисципліни “Інформаційно-психологічна боротьба у воєнній сфері” полягає в тому, що вона дозволяє курсантам з урахуванням зарубіжного та вітчизняного досвіду вивчити основні проблеми з організації інформаційно-психологічної боротьби в ході застосування Збройних Сил при запобіганні і стримуванні збройного конфлікту, підготовки та ведення операцій ОСШР, застосуванні Сил спеціальних операцій, дає можливість детально розглянути методику оцінки морально-психологічного стану військ і населення противника, організації інформаційно-психологічного впливу на війська і населення противника в бойових умовах.

Теоретичні основи дисципліни складають: сутність і зміст інформаційно-психологічної боротьби в період підготовки і в ході сучасних локальних війн і збройних конфліктів; основні форми і способи інформаційно-психологічного впливу на війська і населення противника в бойових умовах; завдання командирів і штабів з організації ведення інформаційно-психологічних операцій; основні форми, методи, способи і прийоми інформаційно-психологічного впливу на війська і населення противника в бойових умовах; можливості і досвід армій провідних країн світу щодо застосування сучасних технологій, технічних засобів в період підготовки і проведення інформаційно-психологічних операцій; сутність і зміст морально-психологічного забезпечення діяльності політичної структури держави; мету, основні завдання військово-політичного вивчення зарубіжних країн.

Тема 1. Становлення і розвиток інформаційно-психологічної боротьби в історії війн і суспільства.

Становлення і розвиток інформаційно-психологічної боротьби в історії

війн і суспільства, тенденції її розвитку, формування основ теорії і практики пропаганди на війська і населення противника в роки Першої і Другої світових воєн, в період “холодної війни”, організація і ведення інформаційно-психологічних операцій в сучасних локальних війнах і збройних конфліктах.

Тема 2. Інформаційно-психологічний вплив – основний спосіб ведення інформаційно-психологічної боротьби.

Сутність і зміст інформаційно-психологічного впливу у воєнній сфері. Основні та особливі прийоми і способи інформаційно-психологічного впливу. Інформаційно-психологічний вплив за допомогою друкованих засобів, при безпосередньому й опосередкованому спілкуванні. Використання електронних засобів і комп’ютерних мереж для здійснення ПІВ. Порядок підготовки і використання друкованих агітаційно-пропагандистських матеріалів.

Тема 3. Об’єкти і суб’єкти інформаційно-психологічного впливу.

Структура і функції органів психологічної війни провідних країн світу. Особистість як об’єкт інформаційно-психологічного впливу для прийняття відповідних рішень, малі та великі соціальні групи як об’єктів впливу. Інформаційно-комунікативні технології в практиці в практиці інформаційно-психологічної боротьби у воєнній сфері. Оцінка та прогнозування воєнно-політичної обстановки, методика оцінки морально-психологічного стану військ і населення ймовірного противника. Інформаційні матеріали: класифікація, сутність і зміст. Порядок підготовки і зберігання формалізованих документів. ..

Тема 4. Застосування технічних засобів ПІВ.

Склад та призначення радіотелевізійного комплексу (РТКС-1), організація і проведення моніторингу радіо та телевізійного простору. Технології зйому аудіо-відеоінформації, обробка, монтаж і підготовка відео матеріалів.

Тема 5. Технології підготовки матеріалів інформаційно-психологічного впливу.

Поліграфічні засоби та їх характеристика, засоби усного мовлення, засоби радіопробанди і їх можливості. Методика підготовки програм гучномовлення, програм телебачення і радіо.

Тема 6. Інформаційно-аналітичне забезпечення.

Інформація як наукова категорія, сутність, зміст і методика інформаційно-аналітичної роботи з джерелами інформації. Організація інформаційно-аналітичної діяльності в процесі військово-політичного вивчення зарубіжних країн, організація інформаційно-аналітичної роботи в частинах ПІО. Комунікативні технології та практика їх використання в інформаційно-пропагандистському забезпечення застосування військ (сил). Концептуальні і функціональні характеристики засобів масової інформації.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

начальної дисципліни “ІСТОРІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ПРОТИБОРСТВА”

Зміст початкової дисципліни “Історія інформаційно-психологічного протиборства” полягає в тому, що вона дозволяє курсантам проаналізувати еволюцію розвитку інформаційно-психологічного протиборства в першій

половині ХХ століття, у локальних війнах та збройних конфліктах другої половини ХХ століття, сучасні тенденції розвитку інформаційно-психологічного протиборства.

Теоретичні основи дисципліни складають: сутність і зміст інформаційно-психологічного протиборства в сучасному світі, аналіз особливостей забезпечення інформаційної безпеки в епоху глобалізації; формулювання поглядів військово-політичного керівництва провідних країн світу на розвиток інформаційно-психологічного протиборства у війнах 6-го покоління; впровадження в практику роботи органів управління інформаційно-психологічної протидії сучасні форми та методи розвитку інформаційно-психологічного протиборства

Тема 1. Еволюція розвитку інформаційно-психологічного протиборства в першій половині ХХ століття

Предмет і структура навчальної дисципліни «Історія інформаційно-психологічного протиборства». Сутність і зміст інформаційно-психологічного протиборства в сучасному світі. Характерні риси інформаційно-психологічного впливу часів Стародавнього Світу та Середньовіччя. Психологічна боротьба за часів українського козацтва. Використання інформаційно-психологічного впливу у Першій світовій війні. Діяльність політorganів Червоної армії серед військ і населення противника в міжвоєнний період (1919 – 1939 рр.). Особливості пропаганди фашистської Німеччини в міжвоєнний період. Особливості ведення пропаганди Німеччиною та СРСР серед військ і населення противника в роки Другої світової війни.. Ведення пропаганди США, Англією та Японією в роки Другої світової війни.

Тема № 2. Інформаційно-психологічне протиборство у локальних війнах та збройних конфліктах другої половини ХХ століття

Психологічні операції США у Кореї і В'єтнамі на Гренаді та у Панамі. Спеціальна пропаганда СРСР в Афганістані у 1979-1989 рр. Історія передумови розвалу СРСР. Підготовка і проведення операцій “Щит у пустелі” та “ Буря у пустелі”. Організація і ведення психологічної операції збройних сил США у зоні Перської затоки. Підготовка і проведення операцій “Спільні зусилля” в Боснії та Герцеговині (1995-99 рр.) та “Союзницька сила” (1999-2000 рр.). Інформаційно-психологічне забезпечення застосування збройних сил США у колишній Югославії. Інформаційна операція збройних сил США у Афганістані. інформаційно-психологічне забезпечення застосування збройних сил США в Лівії та проти інших арабських держав. Формування і становлення органів ПсО США у другій половині ХХ століття (1950 - 1989 рр.) Психологічні операції США у Кореї і В'єтнамі на Гренаді та у Панамі. Особливості підготовки і ведення психологічної операції збройних сил США у зоні Перської затоки. Підготовка і проведення операцій “Спільні зусилля” в Боснії та Герцеговині (1995-99 рр.) та “Союзницька сила” (1999-2000 рр.) Інформаційно-психологічне забезпечення застосування збройних сил США у колишній Югославії. Інформаційно-психологічне забезпечення застосування збройних сил США в Лівії та проти інших арабських держав. Глобальне інформаційне протиборство нового типу. Інформаційна зброя в сучасних умовах. Особливості забезпечення

інформаційної безпеки в епоху глобалізації. Характеристика інформаційно-психологічного впливу через засоби масової комунікації. Засоби масової комунікації: маніпулятивні техніки ведення інформаційно-психологічного протиборства. Зростання ролі психологічної складової у війнах сучасності. Інформаційно-психологічна зброя: виклики XXI століття. Сучасні тенденції розвитку інформаційно-психологічного протиборства.

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

начальної дисципліни “МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ”

Зміст початкової дисципліни “Міжнародна інформація” полягає в тому, що вона дозволяє курсантам з урахуванням зарубіжного та вітчизняного досвіду вивчити сучасний стан і тенденції глобальних комунікаційних процесів, визначення їх впливу на світову, регіональну і національну політику; аналіз впливу ІКТ на розвиток глобального інформаційного суспільства; дослідження та прогнозування проблем міжнародного співтовариства в галузі інформації і комунікації; вивчення стратегій і практики міжнародної інформаційної політики; дослідження інформаційної складової глобальної економіки, безпеки, зовнішньої політики та міжнародного права; аналіз впливу інформаційного простору України на політичні та економічні аспекти інтеграції країни в світовий інформаційний простір, політико-правовий аналіз інформаційної політики України та практичних її результатів у співробітництві з різноманітними міжнародними організаціями та іншими акторами міжнародних відносин.

Навчальна дисципліна “Міжнародна інформація” включає систему міжнародних відносин в умовах глобалізації комунікації; специфіку, тенденції та перспективи міжнародної інформаційної політики.

Тема 1. Міжнародні інформаційні відносини як спеціалізована галузь міжнародного співробітництва

Науково-технологічний прогрес та його вплив на сучасну систему міжнародних відносин. Вплив інформаційних та технологічних революцій на розвиток сучасного суспільства. Науково-технологічний прогрес і міжнародні відносини. Перспективи інноваційного науково-технологічного розвитку. Інформаційний вимір міжнародного співробітництва. Формування міжнародних інформаційних відносин як спеціалізованої галузі міжнародного співробітництва. Основні поняття міжнародних інформаційних відносин. Принципи міжнародних інформаційних відносин. Суб’єкти та об’єкти міжнародних інформаційних відносин.

Тема 2. Інформаційна парадигма цивілізаційного розвитку

Інформаційна парадигма цивілізаційного розвитку. Концептуальні підходи до вивчення феномену глобалізації комунікації. Наукові теорії трансформації міжнародних відносин на основі феномену глобалізації комунікації. Рух антиглобалістів. Альтерглобалізм. Якісні та кількісні дослідження процесів глобалізації для країн світу. Прогностичний аналіз мегатрендів міжнародного розвитку. Моделі інформаціоналізму. Теоретичні і прикладні аспекти становлення та розвитку глобального інформаційного суспільства. Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства. Декларація

глобальної цивілізації (2001р.). Моделі становлення інформаційного суспільства. Інформаційна парадигма цивілізаційного розвитку. Світовий саміт з інформаційного суспільства як стратегія глобального інформаціоналізму. Світовий саміт з інформаційного суспільства (2003-2005) – як стратегія глобального інформаціоналізму. Декларація принципів “Побудова інформаційного суспільства – глобальне завдання у новому тисячолітті” та План дій до 2015 р. (2003 р.). Туніське зобов’язання та Туніська програма для інформаційного суспільства (2005 р.). Регіональні зустрічі в рамках Світового саміту з інформаційного суспільства. Моделі інформаціоналізму. Світовий саміт з інформаційного суспільства як стратегія глобального інформаціоналізму.

Тема 3. Міжнародна, регіональна та національна інформаційна політика

Міжнародна інформаційна політика. Регіональна та національна інформаційна політика у міжнародних відносинах. Теорія і практика міжнародної інформаційної політики. Динаміка реалізації міжнародних програм. Порівняльний аналіз концепцій національної інформаційної політики країн світу. Специфіка та основні положення регіональної інформаційної політики (європейська регіональна інформаційна політика, інформаційна політика регіону Латинської Америки та Карибського басейну, інформаційна політика Азійсько-Тихоокеанського регіону, інформаційна політика Африканського регіону та інформаційна політика країн Західної Азії). Діяльність міжнародних організацій в галузі інформації і комунікації. Міжнародна інформаційна політика ЮНЕСКО. Аналітичні дослідження ЮНЕСКО ХХ-ХХІ ст. Інформаційний вимір європейської інтеграції. Діяльність Ради Європи у системі міжнародних інформаційних відносин. Практика реалізації інформаційної політики Ради Європи. Європейської конференції з інформаційної політики. Діяльність ЄС у галузі інформації і комунікації. Неурядові організації у системі міжнародних інформаційних відносин. Практика діяльності НУО у сфері інформації і комунікації. Структурна класифікація та програми діяльності НУО у галузі інформації і комунікації. Інформаційна політика НУО у міжнародних відносинах: а) права людини; б) права ЗМІК; в) демократизація суспільства; г) громадська думка; д) інформаційне суспільство; е) громадська дипломатія; є) гуманітарна безпека. НУО і WSIS 2003-2005.

Тема 4. Міжнародна, регіональна та національна інформаційна безпека

Міжнародна інформаційна безпека: політичні, правові та технологічні чинники. Інформаційна революція та її вплив на міжнародну систему підтримання миру і безпеки. Політичні, правові та технологічні чинники міжнародної інформаційної безпеки. Доктрина превентивної дипломатії. Прогностичні моделі міжнародної інформаційної безпеки. Типологія інформаційних загроз. Спеціальні інформаційні операції. Інформаційні війни. Інформаційна зброя. “М’яка сила” у міжнародних відносинах. Міжнародний “медіа”, “кібер”- і “психотероризм”. Регіональна та національна інформаційна безпека. Стратегії забезпечення регіональної та національної інформаційної безпеки. Інформаційна безпека у програмній і практичній діяльності

європейських регіональних організацій РЄ, ЄС, ОБСЄ та НАТО. Декларація про систему загальної та всеосяжної безпеки у Європі XXI ст. 1996 р. “Принципи та план дій по боротьбі з високотехнологічними злочинами” 1997 р. Хартія європейської безпеки 1999 р. Конвенція з кіберзлочинності 2001 р. Порівняльний аналіз національних стратегій інформаційної безпеки країн світу. Концепція інформаційної безпеки України у системі міжнародних відносин.

Тема 5. Інформаційна економіка. Міжнародний інформаційний бізнес

Інформаційна економіка. Міжнародний інформаційний бізнес. Вплив процесів глобалізації на трансформацію світової економіки. Міжнародна конкуренція ТНК. Концепції інформаційної економіки. Закони інформаційної економіки. Інформаційні продукти та послуги. Світові інформаційні ринки. Структура міжнародного інформаційного бізнесу. Інформаційний бізнес в Україні: проблеми, трансформації і динаміка.

Тема 6. Міжнародна інформація у системі міжнародних відносин

Міжнародна інформація у системі зовнішньої політики. Зовнішньополітичні комунікації. Управління зовнішніми та внутрішніми інформаційними потоками у дипломатичній діяльності. Структура тематичних потоків міжнародної інформації для прийняття зовнішньополітичних рішень. Специфіка інформаційних, інформаційно-довідкових, інформаційно-аналітичних та аналітичних документів. Зовнішньополітичні комунікативні технології. Комунікативні технології традиційної дипломатії. Всесвітня мережа Інтернет як засіб державних іміджевих комунікацій. Технології мережевої дипломатії. Структура та контент веб-сайтів зовнішньополітичних відомств. Засоби масової інформації в системі міжнародних відносин. Інформаційні кампанії зовнішньополітичних відомств країн світу. Технології іміджевої дипломатії. Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньополітичних інтересів та візитів. Інформаційно-аналітична діяльність зовнішньополітичних відомств. Класифікація та структура інформаційних ресурсів зовнішньополітичних відомств. Інформаційно-аналітичні дослідження в міжнародних відносинах. Інформаційно-аналітичні установи у системі міжнародних відносин. Вплив інформаційно-аналітичних інституцій на прийняття зовнішньополітичних рішень. Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньополітичних інтересів України. Інформаційна підтримка зовнішньополітичної діяльності України на світовій арені. Інформаційна робота дипломатичних установ України. Інформаційні ресурси зовнішньополітичного відомства. Використання комунікативних технологій у діяльності МЗС України.

4. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

начальної дисципліни “ТАКТИКА”:

Тема 1. Збройні Сили України.

Основні положення Воєнної доктрини. Призначення, організація і склад ЗС України. Призначення і склад видів ЗС України. Основи сучасного загальновійськового бою. Сутність, характерні риси і вимоги до сучасного загальновійськового бою. Сили і засоби сучасного бою.

Тема 2. Основи бойового застосування механізованих (танкових) підрозділів.

Організація, озброєння і бойова техніка механізованих підрозділів. Тактико-технічні характеристики основних зразків озброєння і бойової техніки. Основи бойового застосування механізованих підрозділів (відділення, взвод) в обороні. Загальні положення. Побудова оборони механізованого відділення, взводу. Ведення оборонного бою механізованим відділенням (танком), взводом. Основи бойового застосування механізованих підрозділів (відділення, взвод) в наступі. Загальні положення наступу. Бойовий порядок взводу в наступі. Взвод, відділення, танк в наступі. Порядок нанесення тактичної обстановки на робочу карту. Вивчення умовних позначень для нанесення тактичної обстановки на робочу карту.

Тема 3. Основи бойового застосування механізованих (танкових) підрозділів.

Бойові документи з управління військами. Види бойових документів і вимоги, що до їх оформлення. Бойовий наказ, бойове і попереднє розпорядження їх зміст і порядок оформлення. Порядок ведення робочої карти. Вогневі можливості механізованих (танкових) підрозділів. Умови, що впливають на вогневі можливості механізованих (танкових) підрозділів. Методика оцінки вогневих можливостей. Розробка картки вогню відділення, танку. Складання картки вогню відділення, танку. Оцінка вогневих можливостей механізованого відділення, танку. Розробка схеми вогню механізованого взводу в обороні. Оцінка вогневих можливостей механізованого (танкового) взводу. Робота командира механізованого взводу при організації оборонного бою поза зіткнення з противником. Порядок і зміст роботи командира механізованого взводу щодо організації оборони. Прийняття рішення командиром механізованого взводу, його оформлення на робочій карті. Розробка та оформлення бойового наказу командира механізованого взводу та доведення його до підпорядкованих підрозділів. Управління механізованим взводом в ході ведення оборонного бою.

Тема 4. Дії механізованого взводу (відділення) на контрольно-пропускному пункті (спостережному пості) під час участі у миротворчих операціях.

Дії механізованого взводу (відділення) на контрольно-пропускному пункті (спостережному пості) під час участі у миротворчих операціях. Завдання, які покладаються на миротворчі сили та способи їх виконання. Призначення, види, обладнання, розташування та завдання які покладені на контрольно-пропускний пункт та спостережний пост. Бойова готовність контрольно-пропускного пункту та спостережного поста. Порядок використання сили та затримання порушників. Патрулювання у зоні відповідальності. Робота командира механізованого взводу (відділення) при організації дій на контрольно-пропускному пункті (спостережному пості) під час участі у миротворчих операціях. Взвод на КПП. Денний патруль. Нічне патрулювання. Охорона бази миротворчих сил.

Тема 5. Організація і озброєння механізованого (танкового) батальйону.

Організаційна структура, озброєння і бойова техніка механізованого батальйону на БМП. Організаційна структура, озброєння і бойова техніка механізованого батальйону на БТР. Організаційна структура, озброєння і бойова техніка танкового батальйону.

Тема 6. Управління підрозділами та частинами.

Управління підрозділами та частинами. Сутність управління та вимоги до нього. Завдання штабів і вимоги до їх роботи. Порядок і зміст роботи командира з прийняття рішення. Робота штабу із збирання й вивчення даних обстановки.

Тема 7. Механізовані (танкові) підрозділи сухопутних військ в обороні.

Механізовані (танкові) підрозділи в обороні. Загальні положення. Підготовка оборони. Ведення оборони. Управління підрозділами батальйон (рота) в обороні. Порядок і послідовність роботи командира підрозділу під час прийняття рішення на оборону. Бойовий наказ командира батальйон (рота) на оборону. Робота командира по організації і веденню оборонного бою. Доповідь вихідної обстановки. Доповідь вихідної обстановки. Прийняття рішення командиром батальйону на оборону. Відпрацювання наказу командиром батальйону на оборону. Доповідь рішення командиром батальйону на оборону.

Тема 8. Механізовані (танкові) підрозділи сухопутних військ у наступі.

Основи організації і ведення наступу механізованих (танкових) підрозділів. Основи організації наступу. Побудова бойового порядку та завдання, які призначаються підрозділам у наступі. Вогневе ураження противника. Ведення наступу механізованими (танковими) підрозділами. Управління підрозділами (батальйон, рота) в наступі. Порядок і послідовність роботи командира підрозділу під час прийняття рішення на наступ. Зміст бойового наказу командира підрозділу на наступ. Робота командира батальйону з організації наступального бою. Вивчення і відпрацювання на карті вихідної обстановки і завдань батальйону на наступ. Доповідь вихідної обстановки і висновків із з'ясування завдання та оцінки обстановки. Доповідь рішення командира батальйону на наступ. Постанова завдань підрозділам на наступ.

Тема 9. Пересування і розташування на місці підрозділів і частин.

Розташування на місці. Район розташування підрозділів на місці. Інженерне обладнання районів. Організація сторожової і безпосередньої охорони. Марш, його цілі, види й умови здійснення. Побудова похідного порядку. Нормативи маршу. Організація похідної охорони. Дії підрозділів в районі розміщення і на марші. Усвідомлення задачі, прийняття рішення на здійснення маршу. Встановлення задачі підлеглим. Управління підрозділами в ході здійснення маршу. Нанесення на робочу карту елементів бойового порядку під час здійснення маршу та розташування в районі зосередження.

Тема 10. Організація, озброєння підрозділів родів військ сухопутних військ ЗС України.

Організація, озброєння та бойові можливості артилерійських підрозділів Сухопутних військ ЗС України. Організація озброєння та бойова техніка артилерійських дивізіонів 2С1, 2С3, реактивного артилерійського дивізіону «ГРАД», протитанкового артилерійського дивізіону. Бойові можливості та

бойовий порядок підрозділів артилерії під час виконання завдань. Основи бойового застосування, організаційно-штатна структура, бойові можливості зенітного ракетно-артилерійського дивізіону.

Тема 11. Бойова і мобілізаційна готовність підрозділів і частин Збройних Сил України.

Бойова і мобілізаційна готовність ЗСУ. Визначення бойової та мобілізаційної готовності. Ступені бойової готовності. Мобілізаційна робота, яка проводиться в підрозділах.

Тема 12. Основи організації зв'язку та скритого управління військами в підрозділах і частинах.

Основи організації зв'язку в підрозділах і частинах. Організація радіозв'язку в радіомережах і на радіонапрямах. Організація проводового зв'язку. Радіообмін, вимоги до ведення радіопереговорів. Склад, призначення та можливості вузла зв'язку. Робота з переговорними таблицями, таблицями сигналів та кодовою картою. Організація скритого управління військами. Роль значення і вимоги, які висувуються до СУВ. Документи кодового зв'язку. Призначення, загальні принципи побудови таблиць. Способи кодування топографічних карт.

Тема 13. Забезпечення бойових дій військ.

Забезпечення бойових дій військ. Цілі та види бойового забезпечення. Основні завдання, що вирішує кожний вид бойового забезпечення. Основні завдання, що вирішує технічне забезпечення. Основні завдання, що вирішує тилове забезпечення. Склад, призначення та можливості групи інженерного забезпечення та роти рхб захисту. Склад, призначення та можливості ремонтно-відновлювального батальйону. Склад, призначення та можливості батальйону матеріального забезпечення.

Тема 14. Розвідка – основний вид бойового забезпечення.

Види, роль і визначення воєнної розвідки. Вимоги, які висовуються до неї. Цілі, задачі і об'єкти тактичної розвідки. Способи її ведення. Розвідувальні підрозділи та розвідувальні органи які виділяються в частинах та з'єднаннях. Задачі розвідки в основних видах бою. Організація і ведення розвідки в основних видах бою. Збір, вивчення, узагальнення даних про противника. Нанесення ситуації на робочу карту. Доповідь начальника розвідки з оцінки противника.

Тема 15. Інженерні забезпечення.

Призначення інженерних загороджень та вимоги до них. Види протипіхотних та протитанкових загороджень. Подолання інженерних загороджень. Типи протитанкових та протипіхотних мін армій провідних країн світу. Тактико-технічні характеристики ПТ і ПП мін армій провідних країн світу. Засоби виявлення і знешкодження мін. Інженерне обладнання і маскуванню позицій і районів розташування підрозділів СВ. Розташування, призначення та послідовність зведення інженерних споруд. Укриття для особового складу, озброєння та бойової техніки. Маскування інженерних споруд.

Тема 16. Організація, озброєння та бойова техніка підрозділів, частин та з'єднань армії США і ФРН.

Загальна характеристика ЗС США, призначення, склад. Організація озброєння *мпб (тб)* СВ США. Мотопіхотні (танкові) підрозділи в різноманітних видах бою. Загальна характеристика збройних сил ФРН, їх склад. Організація озброєння *мпб (тб)* ФРН. Мотопіхотні (танкові) підрозділи в наступі і обороні. Структура, організація, завдання Північно-Атлантичного союзу та стандарти НАТО. Організація та структура НАТО. Мета та завдання НАТО. Стандарти НАТО.

Тема 17. Основи підготовки та дії частин і підрозділів під час проведення миротворчої операції.

Загальні положення щодо миротворчих операцій. Підготовка частин і підрозділів до участі в миротворчій операції. Дії частин і підрозділів у складі миротворчих сил під час проведення миротворчої операції. Робота командира роти (батальйону) з організації дій підрозділів у складі миротворчих сил. Доповідь вихідної обстановки. Прийняття рішення командиром батальйону у складі миротворчих сил. Управління діями підрозділів у складі миротворчих сил.

Тема 18. Дії механізованих (танкових) підрозділів в складі загальновійськового угруповання (ЗВУ) по локалізації і нейтралізації збройних конфліктів.

Склад, основні завдання і спеціальні способи бойових дій батальйонних тактичних груп. Підготовка бойових дій батальйонної тактичної групи. Особливості ведення бойових дій батальйонною тактичною групою. Дії *бтг* на етапі припинення збройного конфлікту. Нанесення вихідних даних обстановки на робочу карту командира *бтг*. Доповідь вихідної обстановки. Доведення бойових завдань підрозділам *бтг* щодо блокування і ліквідації НЗФ. Дії *бтг* по прикриттю державного кордону. Нанесення вихідних даних обстановки на робочу карту командира *бтг*. Доповідь вихідної обстановки. Доведення бойових завдань підрозділам *бтг* щодо ведення дій по прикриттю держкордону. Здійснення контролю щодо підготовки командирів і підрозділів *бтг* до бою по прикриттю державного кордону.

III. ЛІТЕРАТУРА

1. Література з навчальної дисципліни “ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНА БОРОТЬБА У ВОЄННІЙ СФЕРІ”:

1. Толубко В.Б., Жарков Я.М., Замаруєва І.В., Рось А.О. та ін. Інформаційна боротьба: теоретичні та воєнно-прикладні аспекти: Навч. посіб. (за ред. Толубка В.Б.). – К.: НАОУ, 2003. – 218 с. ДСК.

2. Толубко В.Б., Жарков Я.М., Замаруєва І.В., Рось А.О. та ін. Підготовка і ведення інформаційної боротьби в Збройних Силах: Навч. посіб. (за ред. Толубка В.Б.). – К.: НАОУ, 2004. – 280 с. Інв.№39973.

3. Жарков Я.М., Дзюба М.Т., Онишук М.І. та ін. Нарис теорії і практики інформаційно-психологічних операцій: Навч. посіб. (за ред. Балабіна В.В.). – К.: ВІТІ, 2006. – 471 с.

4. Жарков Я.М., Дзюба М.Т., Онищук М.І., Петрик В.М. та ін. Соціально-правові основи інформаційної безпеки: Навч. посіб. (за ред. Остроухова В.В.). – К.: Росава, 2007. – 496 с.
5. Жарков Я.М., Онищук М.І., Присяжнюк М.М. Інформаційно-психологічна боротьба у воєнній сфері. Частина 1: Конспект лекцій. – К. ВІКНУ, 2008. – 265 с.
6. Балабін В.В., Жарков Я.М., Дзюба М.Т., Онищук М.І. та ін. Інформаційна безпека сучасного суспільства: Навч. посіб. – К.: ВІПІ, 2006. – 201 с.
7. Жарков Я.М., Дзюба М.Т., Замаруєва І.В., Онищук М.І., Присяжнюк М.М., Рось А.О. Інформаційна безпека особистості, суспільства, держави: Підручник. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 254 с.
8. Колектив авторів, Словник концептуальних понять навчальних дисциплін – К.: 2008, – 542 с.
9. Петрик В. М., Остроухов В. В., Штоквиш А. А. и др. Информационно-психологическая безопасность в эпоху глобализации. Учеб. пособ. / Под. ред. В. В. Остроухова. – К., 2008. – 543 с.
10. Волкогонов Д.А. Психологическая война. – М.: Военное издательство, 1983, 288 с.
11. Крысько В.Г. Секреты психологической войны (цели, задачи, средства, методы, формы, опыт)- Минск: Харвест, 1999,- 448 с.

2. Література з навчальної дисципліни “ІСТОРІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ПРОТИБОРСТВА”:

1. Я. М. Жарков, Л. Ф. Компанцева, В. В. Остроухов, В. М. Петрик, М. М. Присяжнюк, Є. Д. Скулиш Історія інформаційно-психологічного протиборства: Підручник /; за заг. ред. Є. Д. Скулиша. – К.: ЗАТ “ВІПОЛ”, 2012. – 212 с.
2. Леонтьева Л.Є. Історія проведення психологічних операцій на радянсько-німецькому фронті (1941-1945 рр).- Львів, ВВП ДУ ЛП, 1996
3. Леонтьева Л.Є. Історичний досвід проведення психологічних операцій у сучасний період (після II-ої світової війни).- Львів, ВВП ДУ ЛП, 1996.
4. Грешневиков А. Н. Информационная война: О тайных планах западников, секретном оружии и новых технологиях уничтожения России. – М.: Рыбинск: Рыбин. Подворье, 1999. – 398 с.
5. Почепцов Г. Г. “Как ведутся тайные войны. Психологические операции в современном мире”. Ровно., 1999. – 135с.
6. Сунь-Цзи . Искусство войны. – М., Воениздат. 1957.

3. Література з навчальної дисципліни “МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ”:

1. Гондюл В. П., Рижков М. М., Андреева О. М. Вступ до

спеціальності “Міжнародна інформація”. Підручник/– К., 2009.

2. Рижков М. М., Белоусова Н. Б., Бойчук С. І. Інформаційне забезпечення прогнозно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах. Навч. посібник /– К., 2008.

3. Макаренко Є.А., Рижков М.М., Ожеван М.А. та ін. Аналітика. Експертиза. Прогнозування: Монографія – К.: Наша культура і наука, 2003.

4. Бебик В.М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік рилейшнз. – К.: МАУП, 2005.

5. Макаренко Є.А., Бебик В.М., Рижков М.М., Ожеван М.А. та ін.. Європейські комунікації. Навчальний посібник /– К.: ІМВ, 2007.

6. Зернецька О.В. Глобальний розвиток систем масової комунікації та міжнародні відносини. – К.: Освіта, 1999.

7. Макаренко Є.А. Європейська інформаційна політика. – К.: Наша культура і наука, 2003.

8. Макаренко Є.А. Міжнародні інформаційні відносини. – К.: Наша культура і наука, 2002.

9. Губерський Л.В., Макаренко Є.А., Гондюл В.П. та ін. Міжнародна інформаційна безпека: сучасні виклики та загрози: Монографія /– К.: Наша культура і наука, 2007.

10. Тихомирова Є.Б. Паблік рилейшнз у глобалізованому світі. – К.: Наша культура і наука, 2004.

4. Література з навчальної дисципліни “ТАКТИКА”:

1. Воєнна доктрина України.

2. Довідник з Протиповітряної оборони. – Київ: МО України, Харків: ХВУ, 2003. – 368 с.

3. Основні напрями реформування та розвитку Збройних Сил України на період до 2017 р

4. Противовоздушный бой. Ф.К. Неупокоев М. 1989

5. Тактика: підручник / В.В. Вішняков, Г.А. Дробаха, А.А. Каленський, Є.Б. Смірнов – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 735с.

6. Тактична підготовка солдата, механізованого відділення і взводу: Навчально-методичний посібник / Мірошніков С.В., Каленський А.А., Шворов С.А., Сморгчов А.Б., Присяжнюк В.А. – К.: Видавництво географічної літератури «Обрії», 2008. – 128с.

7. Алексеев А. Анализ боевого применения авиации США в ходе операции "Решительная сила"– Ел. ресурс. – Режим доступу: <http://attend.to/commi>

8. Бойовий статут Сухопутних військ, ч. II, МОУ.

9. Бойовий статут Сухопутних військ, ч. III, МОУ.

10. Горшков А. Высокоточное оружие в операции «Свобода Ираку» // Независимое военное обозрение – 2004 - № 18, С. 6.

11. Єрмошин М.О., Федай В.М. Боротьба в повітрі: Навчальний посібник. – Х.: ХВУ, 2004.
12. Підручник “Тактика” (рота, батальйон), МОУ, Од. інс. СВ., 1997 р.
13. Сокут С. Афганістан: хроніка боевых действий // Независимое военное обозрение – 2001 - № 41, С. 5.
14. Стрельников В.К. Средства воздушно-космического нападения противника и их характеристика как целей для войск ПВО. – Харьков: ВИРТА ПВО, 1988. – 413 с.
15. Тактика ВПВО "Основы боевого применения частей родов войск ПВО" КВИРТУ 1987г.
16. Тактика радіотехнічних військ. Курс лекцій// За ред. Ю.І. Рафальського. – Харків: Харківський університет Повітряних Сил, 2005. – 117
17. Ткаченко В.І., Даник Ю.Г., Дробаха Г.А., Карпенко В.І., Пащенко Р.Е., Смірнов Є.Б. Теорія і техніка протидії безпілотним засобам повітряного нападу. Застосування і перспективи розвитку. Виявлення малопомітних засобів повітряного нападу. – Харків: ХВУ, 2002. – 220 с.

Розглянута та ухвалена на засіданні кафедри зарубіжної воєнної інформації, протокол № 6 від 12.11.2013

Начальник кафедри зарубіжної воєнної інформації

Я.М. ЖАРКОВ

12.11.2013

Розглянута та ухвалена на засіданні Вченої ради військового гуманітарно-лінгвістичного факультету, протокол № 4 від 17.12.2013

Начальник військового гуманітарно-лінгвістичного факультету

полковник

Ю.В. ДУЛІЧ

17.12.2013